

Ymmer - Landkirch - 2

Schwäbisch und Hochdeutsch.

Verstellung der schwäbischen Lauten
Linguisten von dem Titel von
Herrn von Landkirch.

—————

Wilhelm Lipp.

Schwäbisch u. Hochdeutsch.

Entstehung des schwäbischen Dialects und Ein-
wirkung derselben auf den Dialect von
Göppingen u. Stuttgart.

A Vokale.

a.

Reiz a in festbetonten Silben.

bleibt a: altar, farb, salb, kalb, wald,
fass, akor, bah, gass, stall, kraft, salz,
kalt, mark, halfter, satz, fratz, warm,
alt, hals, karakter, arg, frak, rassel,
platz, dah, darm, rats, garb, palm,
wacht, macht last, ball verdapp, halts
eysel = (Rissel) bats (Latz) kapps, bass
(Paps, Laps) bats (Klapp) karre, kralls,
flags, stadt, wacker, balg, bald, smacks
baps knall, fall stall, gaffs.

Reiz ä: käts (Kant) swätz, ärm, bät,
lärm, mäht mädr (Mädr) gslapt,
wäts, bäl, käz, gäts (Gäts) mätr
(Mätr) wäts bädz, wärm, gsnädr.

Reiz ä: ränsel, fränss, pflänss, kränss
(Kränss) dän (Dän) räns wämp, än (Än)
krämpf, länd, sand, ränss, ränts, ränd,
bränd, ständ, pfänd, dänk, kränkst

dänz, swänks, mäntol, ränk, lay, ämpel
drämpo, ängob, wäns, föns, g'stänk, swäns.

mind ä: mä, kä, käst mäst (mest) äwänd
Kämör

mind ä päť

mind ä blätör (Lilthör) ätr

mind e(ë): epfl (Opfl) Kemst (Kemin)
aves (wess) wrlönnit, kemst, Lemms
(Lepmms)

mind ê: kêt (faat), ghêt (yffelt)

mind ä: äss (Opss) fläss (Opss) ärm
wäss (wopss) bäbë (Loubow)

mind ô: jämör (Jmör) jämör (Jmör)

Ruz a in niest fustatonten Dilla
blibt a: wondak (Wondak), salät,
käschaft, ständchaft.

mind z: monst (Munst) fasnst (Fasnst)
testement, nemst (Nemst) bergmënt
(Bergmënt)

mind ä wainäpts (Wainäpts)

mind u: dubak (Dubak)

mind o: Koländör

Luz a (ä) in fustatonten Dilla
blibt ä: grägs (Grägs), wäl (Wäl)

spät, dät, ääb, nägl, gäbl, gräb, gräs
at (at) fads, räd, bäs, bräv, gräd,
smak, slägs, gnäd, wäts, smäl,
klär, häbr, kälkapp, klägs, mägr
stär, bänfus, präts, däfl snäbl.
säl, spärs, färs (fufun) läds, bär (fufun)
mind ä: mä (muy) mäst ää (fufun) bää
(Lufu) läm.

mind ä: gräf, sträf, släf säf, gfar (fufun)
käs (fufun) drät, bäs, bräh grät
(Gru) mä (Wüfl, Wül, mul) här, nädl
bär (fufun) wäg, pläg, spräh, mäts,
jär, sträs, altär, bläs, gräts, mär
(mufu) ädr, räts, swäb, äbsd, swägr.

mind ae: gsact (yafuyt)

mind a: wattr, drap, rapp

mind ö: söms (fufun), Rosöm (fufun)
Rösör.

mind ö: Drö (yafun) Romäas (fufun)

Lung a (ä) in miss fufbatuntua Tilla
blitt ä: mittäg, siksäl;

mind i: mätig, aftormätig (Diansttag)
danstig, freitig, wärftig (Diansttag).

-e.

Ring e in fußbaubau Dilla
blieht e: kessl, fessls, steks, metegon,
vettor, sperrn, netts, verderbs, fest
metts, bessor, vrneks, meks, eggs
effei, essäg, kells (Fallen) ketts, dekl
ekl, netts, hell, ek, erb, netz.

Ring e blieht e: gält (Geld) fätt, källor
dällor (Fallen) stërbs, gërbs, bëng
spëk, kër, wëlt, fëls, sëlbt, rëbs,
stëls, rëttäg, kër, hëll, zwëng,
lëns (Lohnen) swërt, wër, swën.

Ring e mind e: kes (Kess) mes (Mess),
ëls (Falla) egs (Eggen)

e mind e: hëmot (Hamid), stëmpfl,
sënk, ënl, dënts, sënks, kënks
nëms, lënks, vrënks, pëfënen (Pfänen)

mind e: gës, ~~gës~~ (gess) fëstr

e mind is: fäel, knücht, käsz, gasst
rässt, gäsl, bräst.

e mind i: sperik, storb, verdirb, brük

e mind a. äls

Ring e in nicht fußbaubau Dilla

mind i: muator gattis, lëtsirra (Zehlfirra)

mind ɔ: appetit, löss, vrlängers (unlöngers)

fällt auß: gswätz, gsang gmäst (yammis)

Swind fingr: kerls, kapt

Ê in fustuluntou Tilla

bläitt Ê: mēr, lērsr (Lafra) wēdl (Wād)l
êsl, êb (fla) pēr, vrlēgs, ledig, êls
w nē, klē, sēr, kēr, wērs, nē, prēdig
swēds, lēgs (Lafra), nēgl, pflēgl, pētr
snee, see, slēs (Sfla), lēhr

Ê bläitt Ê: swēr, lēr (Lafra)

Ê mind ê: knētts, bēts, tnetts

Ê mind e (ē): heffo (Huff), nēms (nufman)

Ê mind î: i gib (yabu) tritt (Tistat)

Ê mind äa: stäag (Stag) wäag, smäar
säags, rāags, wäags, wäass, fläader
maus, äabr, swäafl, mäal, läab,
(Lafra) fäader, läabr, wäabr (Wabr)

däag, stäars (Stau) fäags, wäat, dräa,
(Drafra) pfläag, läader, näabl, begäa
rs, wäalt, wäar (wau) fäal (Faf)

Ê mind ês: gēs (yabu) sēs (Sfau)

U.

Ring i in fröbaktar Villa

blitt i: gift, tritt, silber, birke, spitz
blitz, witz, ritz, hitz, wis, fris, fritz
griffel, sitz, kiss, knill, strick, mild
bild, still, ist, kist, mist, dis, mild
grill, fis, krist, milk, snitt, riss,
ritt, list, kinn (Ginn) hist (Gist)

wind e: känd, sänd, stēm, spiend
wänd (Windel) kēmmel, mend, ferd,
(finden) lēnd, elēnts (Linte) flēnk, wēnk,
flēnts, sēmsl, lēnds, wēnds, sēnk,
lēnds (Linda) nēms (win) blēnd zēns,
(Zins) trēnk (Trinken) fēnr (fe. Singen)
sēmpl, gēmpl (Gingal) fēnk, kēmb.

wind e: gnetts (vitzan)

wind i: kirs (Girn) lirs (Lirnen)
pflicht, gsicht, dihts, rihts, slihts
brihts, vrihts, lēsts, gēhtor, slihts
niht stinns (Winn)

wind is: lisht, kiss (Gripf) mist
(Wiss) mistes, (Wissin).

wind e: zē (Zin) kē (Gin)

Ring i in mist fröbaktar Villa

wind e: kēpē (Küpfen) kēte (Lötin)
millsrē (Müllwin) housrē (Hüpfüllwin)

mind s: regiment, (Regiment) destalions
(Dessillion)

fällk rub: maters (Matrin = fiter)
famillē (Familia) konarēngl (Konar-
rinnēngl) lēnē (Linnē), menstrions,
(ministtion) hänn (hunn) fupps,
(fünffzig)

Lang i in fustelunteren Piltan

blibt i: zil, spiel, smid, digor
lebl, igl, sib, trüb, stiel, stüfl
ris, hieb, traib.

mind is: diob, brief, lisd, zior, bier,
stier, wisg, spiss, giss, bierg
sieds, nispes, list (lirtan, list),
visr, dir, mir, lisdorle (lindor-
luf) misdor.

mind es, desno (Dinn)

mind e: lens (Linn)

mind si: lrit (lirt) barsdis (barsdis)

mind ui: knui (Kinn) flui (flirt) zui
(zirt)

mind e: des (dirt) desmal (dirtmal)

mind s: Rüst (Rinn)

mind i: smitts (smitt) dell (dirt)

O.

Ring o in fußstuntun (Vilba)

blitt o:

holz, stolz, kolz, loh, kost, volk, rass,
graff, kapp, woll (Wollen) & woll (Wolle)
zapf, grass (Gras) gott, gold, koff,
aks, sloss, lök, sock, black, most,
best (Best) rost, frast, fras, floss
floh, stroh satt (Satt) loth, lah.

wind ö säwn (Sünn) sänns (Sünn)
sammor, kamm (Kamm) trämb,
(Tramb) dömmor (Dünn).

wind äö: mää (Mund)

wind ö: väländ (Wollwand) äbst dächt
(Zust) näss (Nass) gähts (Zufust)
väl (Woll) bäsfast, drüstl (Druffel)

wind ä: särgs, bärg, kärb, därf,
härb, märgs, gstarbs, wredärbs,
wärb (Werb) wärt, härt (Hort)
märd (Mord)

wind ää: käars (Korn), päars (Horn)
düars (Dorn) säars, däar (Forn)
mäars (Morn) fiäst, väat (Wort)
äat (Eat) späars (Forn) väador (Wort)
fiadors (Fondorn)

wind ee: druchs (Druck)

wind ê: wellot mêtig (Wunbey).

Luy ö in mitt fröbåtutau Dilla
blibt ö: mittuok, Kellsok (Kullouk)

mind ö: vollenö

mind ä: tragkärb, lindewärt, ant-
wärt, niterspärr.

mind s: absdek (Aussatz) kerst, (Gera)
gott) avskat (Aussatz)

mind u: kunnus (Gunniffa)

fällt nub: Karlins (Karlina) Karls
(Karlina).

Luy ö in mitt fröbåtutau Dilla

blibt ö: äs, tröst, pröb, gnöb, eär
(Luv) dör (Luv) flöss, mös, dols (Luv)
söls (Luv) höss, löshast, löf,
wögl, drög (Luv) böls, höl, gstäls.

mind o: batt, kalls (Luv) uerbats.

mind ö: dämperr, börrs, sö (Luv)

trö (Luv) prö (Luv) kröns, söns
(Luv)

mind ö: sö (Luv) brässms (Luv)

mind u: duss (Luv) dull (Luv)

Luy ö in mitt fröbåtutau Dilla

blibt ö: bershof (Luv) musig-
bröb) Musikerv) ste seurdän (Luv)
singwögl.

mindö: saubäms (Saubefenn) daglä
(Sugläsu) kaisradnō (Kaisrauffenn)

mindö: doktor, profesör, direktör
salinspektör (Sälinspektör)

U.

Ring u in freibatanten Tilla

blüht u: sulds, suht, flukt, slukt,
brak, suht, Russ, süss, fluss, bakl,
sturm, supps, flukt, wurm, laft
lunns, nuts, gugs (Hfenn) butz
(Fuz) stuss (Huzen) brust, bars
sturm, pult.

mindü: müsl, düst, dürs (Hfenn)
küz, müst (müß) dügst (Huzen)
süht

mindö: zoks (züken) ropps (rüffen) zopps
(züffen) bos (Luff)

mindö: lämp, strämpf, stämm, gräm,
dämm, ständ, ränd, gränd, fond,
ganst, wändr, sämpf, ständ, gsänd
bant (bant) spreng, hand, sös (Huzen)

mindes: musten (Müthen) fuster (Fusthen)
mess (müß) fusten (Fusthen)

mindä: fäht (Fäht)

Ring u in nicht festbetonten Wörtern
wird e: haushalten (Hauptfällung) weisen (Wiesung) = Maludia
ordnen (Ordnung) kläeden (Kleidung) laden (Ladung) entzündēn (Entzündung)
wenden (Wendung) sepfēn (Seifung) wahren (Wahrung)
härnen (Härnung) wohnēn (Wohnung)

wird o: Kapselner (Kapselner) aktwär (Aktwär)

fällt ü: akkrät (accurat)

Ring u in festbetonten Wörtern

bleibt ü: nüch, üfr, ür, sür, stüch, ürsach
süch (Süch) strüch, spür, ürsprün
glüch, (Glüch) süch (Süch)

wird us: furr, rus, kus, hurr, snurr,
lus, (Lüch) hurst, bruder, rusder (Rüch)
rust, furr, grurr, rurr, must, blust
gust, lurr, burst, durst (Durst) grust,
sus (Süch) flust, brust, rurr (Rüch)
krusg, must, wurst (Wurst) fust,
glust (Glüch) gnusg pflug &

wird ö: ohäl (Ohäl), öglück (Dunglück)
ösēm (Düfün)

wird os: bläm (Lüch) dos (Düch)

ä.

Ring ä in festbetonten Wörtern

bleibt ä: wäld (Wäld), sättl, ställ, ^hfälts
kräfts, kästs, wässrs (Wässrs) bäk (Lüch)

blibt e: dehor (Dörfa) eppel (Äpfel) bech
(Becken) fessor (Füß) elter (Älter) mests
(Müß) querns (Quern) kelts (Kelt) fehor
(Föhr) engor (Äng) megst (Müß) beldor
(Beld) bletter (Blätter) geltor (Gelb) bestetticht (Bestätigt) est (Aest)

mind ä: gäts (Gäts) gätner (Gärtner)

mind ê: sweser (Sweßer) kets (Kets)

mind ê: dēns (Dēns) dēnsor (Dēns) lēnk
(Lēnk), nēnk (Nēnk) swēns (Sweßer) kēnk
(Kēnk)

mind ä: läst (Läst) lät

mind a: hamms (Hamm) hanst (Hant)

Long ä in bekannter Wörtern

blibt ä: käs, säfer, jäger, gnädig, jährig
släfer, sädell (Sädel) näs (Näs) mä, st
sä, gnäss (Gespräch) träg

blibt ê: redor, glēsor (Gläser) gnēbr,
nēgl, sēhl, mēls (Müß) zēls (Züß)
lēdr (Lēdr)

mind ê: sēms (Sümm) gēns (Güß) spē
(Süß) zē (Züß) gnēms (Gümm).

mind ää: säags (Sägs) wäags, käfer
läar, güars, wäars, äars (Äger in Äger
sprachen.)

mind ä: släft, (Schlaf) bläst, grät (Grat)

ö.

Ring e läubet in batontaw Tilla

mind e: hell (hylla) seppen (Seyffan) gspett
slessor, (Sylffan) less (Luffan) kepp (Kuffan)
kemas (Küman) ökests (Dunkuffan) fres (Fuffan)
bellor (Lüllan)

mind äs härrs (Hyüman) döers däsrs (Düman)

mind äa: wäatr (Wäntan) äatr (Äntan)
mäatl (Mäntal);

mind o: stopps (Stöpsal)

mind ä: stärke (Störfa)

mind i: sneikl (Sneiwätkal)

Long ö läubet in fußlatontaw Tilla

mind o: grot (Gröta)

mind ê: wêgl (Wêgal) dnêg (Dnêg) hêf (Hêfa)

hêklê (Hêkla) êfs (Êfan) aushêls (Aushêlfan)

klêstr (Klêftan) bês (Bês) lêhs, lêls, stês

mind ê: sê (Sêfan) kênig (Kênig) tê (Têfan)

lê (Lêfan) sê (Sêfan) kênns, frêns (Frêfan)
quêns

mind ês: tês, lês

Long ö in nish fußlatontaw Tilla

mind e: koplêblê (Fußlêblê) ahêns (Auhêns)

Ring ü in fußlatontaw Tilla

mind i: pittê, sissl, heisl, heiss (Luffa) flêss

glêst (Glêftan) bing, sêlls, fêlls, weigs, dêm

bêngr, gferkt, diktêg (Kuffig) kênstl, hêls

kripl, kribls brū brills (brüllan) knipfs
kripl, krikē (Krička), beffl dirk (Firk).

mind i: lēsto, mēst, stētēs v rēiss

mind ē: sprēn (Sprünge) grēnd, sēnd,
lēn, zēnds, kēndlēgs, mēns, mēndēg
(mündig).

mind u: sluk, muk, bruk, nuss (Nüsse)
kukē, gnaks, ruk, lufts, druks, nutēs
slupfs, lupfs, zruk, rukrāis (Rückwärts)
urguts, lufs, z

mind ū: andūsts (andüsten)

mind e: brullor

mind ō: kopfs (Köpfe)

Long ū in fußstücken Tilba

mind i: dir (Dir) fligl, zēglzēgl

ibl, ūr, prēfs, stiblē, brēgl, kēgl

mind is: biskor, diskor, kiskr, briedr,
griss, sistr (Süßler) firr, grisy (Grünze)
driss, gmiss, hist, bris, giste, lisgs
misd, misrb, brisl, siss, isls, vris
blis, swisl, wisst, biss, frislen (Früßling)
hetrisgs, gsmisr, mis (Müße) grisblē.

mind ū: lugē

mind us: brusts

mind e: lēgleisē (Lügelnipen) lēgl.

mind es: grēs

mind : lēnē (Lüfen)

ei.

ei in fuylbatonten Dillen

mind si: brsi, blsi, psril, lsil, spsis,
flsis, nsid, nsis, nsik, nsif, frsi, nsit,
snis, vnsils, blsils, lsil (laifan)
snisils, nsils, slsils, nsifs, strsis, spsis,
smois, noils, snisgs, glsi, frsilē, sidē,
loil, nsit, lsir, snisfl, fsil, krsid,
nsiss, strsit, ssit, nsigslē.

mind se: nsē, klē, dsē, frsē, lsēns, lsēm
fsēd (Lind) nsēns (winn) fsē, nsē (winn) wāē.

mind ae: kãetr, klãedr, nãlf, aēh gãesl,
ãed, aēgs, kãesr, stãegrs, stãeg, sãel,
smãehls, lãetr, brãet, gãest, flães,
dãel, kãed, glães, nães, mães, (Winn)
nãehs, nãegs, snãē, fãel, zãegr, bães,
(Linda) blãehs, gães, sãehs, zãehē, aētr.

mind oe: stãe (Winn) hãe, aēm, klãe,
kãem, gmõed, nãe, aēs.

mind e: niēd (Winda)

ei in nist fuylbatonten Dillen

mind si: kohssit

mind e: hãerlē, bãemlē, frãelē, dërflē,
mëndlē, kreislē.

mind s: arbst, sulst, wãrst, gmãrst, krãrst,
fãll wã: wãll.

eu.

in fustatantur Pillu

mind se: seil (Lüh) steir (Hüh), sei (Hüh)
deiff, seips (Hüh), seik (Hüh), seitt
seils (Hüh) seifes (Hüh) seihlsr (Hüh)
seil (Lüh) seie, seihl (Hüh) seir
(Hüh) seie (Hüh)

mind aē: haē (Hüh) fraēd (Lüh) saēhs
(Hüh)

mind ei: fair (Hüh) feig (Hüh) ai (Hüh)
sprail (Hüh) gnait (Hüh) blais,
huir, uir (Hüh)

mind ēē: frōed (Lüh)

mind sē: nsēt (Lüh) ksēt (Hüh)

eu.

in fustatantur Pillu

mind ao: kaōf, laōf, laog (Lüh)
sāō, haōs (Hüh) naōfs, daōfs, (Hüh)
glaōbs, aō (Hüh) traōf, pfaō (Hüh) dao
(Hüh) staōb, raōh.

mind au: mous, lous, sour, hour, hous,
soe, boe, rou, nous, bou, goul,
moul, faul, haut, great, (Hüh)
bous. (Hüh) hous, lous, haubs
brau (Lüh) daubs, saufs, saugs,
rau, (Hüh) laut, auf, pauks, vrlaubs.

mind o: droöm (Droim) szöm (Szoim)
koöm, brö, bröm, psöm (Pflaum)
szöm (Süm) szöm (Züm) szo (Züm)
nooms (noim) gooms (Güm)

mind ä: paëk, raëk (raim)

mind u: drauf (Drauf) uff (uff) duss
(Drauf) nusp (Nusp)

mind i: knicht (knicht)

In nist fußtatou Silba

mind o: wittnao, snittlaëk knob-
laëk

mind ou: nauhaus, beimoes

ä

in fußtatou Silba

mind o: mois (Mois) lois (Lois)

psisr (Psisr) grzitr, hoit, (Hoit) brsieh

psiflë (Psisflam) psifög, psits (Psis)

grzels (grzilis) loits (Loit) brinis

(briviff) ssiflë (Psisfal) stusis, bsie

(Lreis) ssil (Sila) msilbr.

mind ä: raëbr (Raibr) kaëfr

mind o: brëm (Brüm) rzëm, ssëms (Süm)

mind ai: braichous (Braichous) braichnëstët
(Braichnëstët)

ai

mind ä: mäes (Mäi) waës (Waifa) säets

(Wit) lään (Läim) raëf, läëb (Läi) läëh (Läif)

mind o: nöë (Noi)

Utsäff och Gudsäff

I. Laute.

(Utsäff)

b.

blibt b. bär, bäs, bah, bakstels, baks, bät
bärr, bärffess, bafs, ball, bänk, band,
baa, buttr (Luttan) bus, bast, batsa,
bâ (Lufu) bröm, bäscher (Lufan) bier,
bët, bëtt, biber, bisgs, biens (Linnu)
billeg, bibl, bëndz (bindnu) berr, bield,
briegl (Lnil) brikts, balsäm, bald, bson=
ers (Lafundus) bäch (Linnu) kicher (Lufan)
bessr, bittl, berr (Linnu) bitts, blänk,
bläss, klass, blatt, bläek (blüf) bsi,
blik, blënd, blitz, bled (blüda) blas
blom (Linnu) blust, bock, bödz, bögs,
bö (Lufu) bols, bärqs, bës (Lufu) bot
bränd, bräts, brens, brist, bnill,
brad, bruk buss, sub, wsiß, grabz,
nist, tröibz, säibz, bus, bush zwibl.

uini^o se: drapse, rapse

uini^o f: susef (Sisauka)

uini^o m: swälms (Siswällka)

uini^o ringröfobau gnusts (uifan) nisbög
(uifij)

fällt uin^o: gisist (yilst) gisit (yilt) ges,
(yabau) g'het (yafult) hō (fabau) bus (Laba)
gäsl (yilt) ä (uh) rä (farul) näi (finul)
ämänk (Elbunng)

d.

blibt d: dä, dalsi (idubai) dak,
däpt, druf, dribt (idavübau) drä (idava)
dämpf, dänk, dekl, dēns, deekē,
dsigst, demistög (idmüffij) dēns,
dsitlē (idintliuf) deits (idantpf) dick,
disb, dēns (idinnun) desmäl, dēnk
den derts (idintu) distl, (idistal) dach
doktr, dull (idufu) dōnr, dopplst,
därf, dars, (idran) duss (idufu) drach drang,
dräth, duss, drēhor (idunfflaw) dness,
dusi, druck, dröm, du, duft, dam,
dēnk (idintal) dirr, dust, dussel,
wald, fēld, soldät, holdr, fäds,
läds, lochs, (idran) gold, glads, (yabau)
rad, tad, dolds, risel, rōnd.

mind t: gelt, silt, päst, (Gur) u. Gurda
ackort, sēntlasdr, sēntmänn, hantwērk.

svēt fuzn: mēndlā (Männlein) pfēndlā
(Pfännlein) dāndr.

fält vob: mäō (Mund) äber (Fudbrun)
gnämbēr (Gumbriun) avskāt, samppel,
(Gumdwoll) väars (Gumwoll) &

f(v)

bluitt f: fäbl, fabrik, fah fahl,
fads, fāns (Fusa) fāns, fall, falk,
fals, falts, fals, famile, fasts,
fatäl, fsal, (faul) frost (Frost)
fan, farb, fasä (Fusa) fass, pass,
fēdr, fēgs (Fugru) fēgsfuir, fēhl
fēll, fsig (Füsig) fsil (Füiln) fēld,
felss, fenstr (Fenster) fēnk (Fänkel)
fetēg (Fetig) fēst, festön (Festung)
fēt, fsiht (Füht) fuir (Füir)
fēlz, fēnk, fēnds (Fändn) fēss
(Fingru) finns (Finnu) fis fistl,
flak flags, flach, fläm, flass, fläck,
flegl, fläes (Fluff) flisēg, fliok, flug,

fliss, flänk, flänts (Flinta) flö, flös,
flets (Flöt) flusk, flucht flug (Flug)
folg, fopp, fut (Foot) fraht frack,
fråg, (Frage) fränss, fransös, fratz,
fräo (Früh) fröh, frömd, fräed (Früh)
frsi, frsitög, frids, fris, frist,
frö, främ, frös frukt, frislön
(Früfling) furs (Früh) fürmä, fills,
fanks (Fränk) fucht, füst (Frucht)
fuss, fustr, brist, släf, gnäf, näfs,
wolf, suöfs, troffs, säefs

wind g: kampf, kamps (Kampf) sarps, pflög,
naps

wind b: swäsbhelstē (Sümpfulgelnin)

fältt ind: däst (Frucht)

G

blint g: gäbe, gäbl, guff, gä, gēns (Gefirn)
gärz (yüom) galgo, gall, galpp, gän, gēs,
(Gand) ganz, gär, garb (Gand) gürz, gäts,
gasso, gast, gatter (Gutter) gedäpfniss,
gfärlē, ghēr (Gefür) grigs, gäesbock, gäesls,
(Grifeln) gäest (Grift) griz, gärl, gēlts (Griffen)
gmäē, gmurml, gnaō, gnik, gnad, gräths,
gērls, griht gēsts (Griffen) gnuch, gricht

gsmēnd, gsetz, gstell, gsōnd, gmalt,
gmēhr, gmōid (Gmūnd) gmiss, gwelb, gift,
gitr, glanz, glās, glatt, glaōbs, glich,
glied, (Gleid) glocks, glick, glust gold, gōns,
gott, grab, grad, grāf, grās, grāt, grā,
grēp, grass, guts, guldē, gurgl, gūt,
(Gut) guss, gust, hēng, pflug, flug,
rāgs, sāgs, legs, et plāg.

wird k: wēnk (Wenk) slēnk (Schlingel)

wird n: reys (reys) wāyr (Wäyr)

wird k: jacht, slēht (Schlucht)

wird t: kēst (Käst)

kunt fuzū: sreifgr (Reifgr) gverms (Verwurm)

gspass, gsaft, gsmektur, gstudirt,

fällt nūb: ips, mār, (Mär) slā (Schlag)

trā (Traf) bit (Bitt) mā (Mär) brāht
pakt, (Pakt)

K.

bleibt k: hār, hās, hābr, hācks, hafts,
hāgē (Häg) hāgl, halbs, kaln, kals, halt,
hāml, hans, hanf, het (Hut) hāt, hēbs,
kpeck, hēr, heft, hāclū (Hilf) hāem,
(Him) hāes, fe hēls, hālfte, hēll, hēmsd,
hēnk, hēnts, hērr, hēb, hērs, hēml,

hitz, hobl, kohreit, kop, kob, kolz, kån,
kuelb (fudeln) kusf (huf) kuld, kulf, kils,
kånd, kåndert, kånrr (Gingrr) kusar,
kussto, pittē, hēllor, hēflē (fuffliß)

mind k: gsicht, gsicht, vik (Anß)

mind k: kruk (fudeln)

mind d: mädrr (Mißrr)

füllr auß: gwönst (Gwönstfuit), sullss (Füllstfuit)

meis kränkst (Kränkstfuit)

mind ningspfbau: rickart (Rißrr, nabau rickart)

ck.

blüht k: nekns, fucht, dah, rush, bush
dusk (Luf) susks, druks, ricks, sak, maks
draht (Fruß) maht, dah fak, Kahl
nähr, driht, rick, drick, Knicks
kukē, ficht, wukt, dakt, flehe (Lüß)

^{daks, (Lüß)}
mind k: stärk (Kouß) hekst (fuff)

näkst (Mißst) aksl, maks, waks, deiksl

mind g: Ligörē (Lisvrr) jüsge (jüßgrr)

wak

füllr auß: dur (Lüß) durrē (fudurrē) nō (Lüß)
nā (Lüß) di (Lüß) i (Lüß) hō (Lüß) mi (Lüß)

mill (Miß) sedogē (Lüß) welsr (welsrr)

Zwill (Zwill) z.

J.

blibt j: jä, (ja) jakt, jäkl (Jaka) jakob,
 jägr, jär (Jäfr) jüd, jämsrs (Jömmrs) jedr,
 jesuit, joh johannrs, juks, jüets, jugrd,
 jampfr, (Jampfrän) jenst (Jümpfr)

nind g: gä (jöl)

füll imb: hänsrg (Jungäng)

K.

blibt k: kalt, kam, kämrät, kämr, kalk,
 kalh, kahl, käft (Küfij) kämpf, kapps,
 kampf, karrs, kät, (Korta) käs, kasto, katz,
 kegl, këske, kësrs, ksil, köänr (Käina) kessl,
 këtser, klä, klääd, (Kläid) kis, känd,
 kittl, klabs, köhl, kenög, kopf, krsip,
 koh knepp, kost, kärs (Kwan) krapf,
 kragf, kräns, krapf, krsut, krsids,
 kroyf, kressö, krusg, kräm, krusg,
 kripp, kügl, kus, kisl, kisor, känst
 kupfr, kuppl, küs, kufs, kutt, sack,
 pack, sluks, bruck, druckts heck, sucks,
 sucks, sook, stack, black, glocks.

nind g: guts (Jüpf) gallr (Pollan)

gänkl (Küntel)

nind k: kolk (Kält) baks, tsälaks (Lindbaks)
 bahtrög, bahstos (Lindstain)

mind g: gatęgo (gasthau) statęgo (statthau)

mind f: wırftęg (Wirtshaus)

fällt rnb: witor (Wittweib)

l.

bleibt l: länd, läns, lapp, lärms, lag,
lack, lädz, läm, laks last, lastr,
latt, läöb, läänē (Län) le lsis,
(Lüpf) lrito (Lauten) lēbs, lēbr, lēdr,
lędęg, lęgo, lsis (Lifung) lsib, lsikt
lsē (Lun) läest (Luff) läętr, lenks, lęnz,
lęns (Lunnen) lęss, lsipts lsit (Lunten)
lsikt lsib, lsid, lsifrs, lęgs, lęnks,
lęnd, lęnē, lsipps, lobs, lęp, lętr,
leffl (Luffel) lös, läd, (Luff) lottone,
luft, lugę, (Lun) lämp, lust, falls,
stall, wald, kalt, kalk, soll,
grill, kralls,

kont sign: lamsritę

fällt rnb: du witt, i sott (iifullt)
i wett (iifullt)

m.

bleibt m: makt, mädlē, mädr, mag,
mäbr, madr, mals, märkt, mäyr,
mäl, mayl, mä, mäntl, märk, märkt,
mars, mä (Müz) mase, msul, msus,
mēr, mēsl, mäsl, (Müpfel) mäęstr,
mēls, mens, merk, męss (Müffe)

mässr, mess (Mässing) mell, (Mäl)
 mist, mitäg, mittl, mißtär, mēll
 (Möbel) möde, megs, mör, mēnst,
 mäö, märd, märs, most muk mūd,
 (müde) müs (Müsa) mill, mēnt, murr,
 müsēk (Müsik) mess, must, must,
 matte (Matte) mutz sam, läm,
 swäm, läm, sam, bsäm, sēms,
 däm, käms
 mind frizurafahrt: Kettom (Ketta)
 fällt aus: dürs (Dürr) bsämoll (Sämme
 molla)

N.

blau n: näll, näbr, (Näpfer) näpriet
 näht, näll, nagl, nags, näh, nät, näms,
 narr, napp, neps, natär, nell, nēbs,
 nsid, nēks, nēst, nētt, netz
 nui, nē, nigs, nidr, niss, nō, nōth,
 nisptr (Nüstern) nudd, nuss, näms,
 nō, nutz, null, wäns, häme, wänd,
 bränd, sänd, känn, wspanns, kunst
 Kunst, kēms (Künst) kēms (Künst)
 mind n: lejeal (Linnal) lejions (Linnion)

mind m: kämpf, (Kampf) sēmpf (Sauf)
 hämsl, (Pinsel) grambr, (Grambriana)
 samft (Sauf)

fällt aus: bā (Luf) sä, flō (Luf) bär,
 dugst (Lügn) jugst (Lügn) dutst,
 (Lügn) nēmot (Linnion) gegst (Lügn)

dri nsit (dri nsit) vsi (sai) fsi (fai)
sai (sai) Lsi (Lai) vsi (sai) stae
(sai) vsi (fai) bss (Lai) alae (ullin)
klze (Lai)

P.

blidit p: pakt, Paul, puts, pack,
kapps, rapps, galopp) snapps, wapps,
lapps, dapps, ripp, lipps, (Lipps)
sipp (Lipp) sapps, (zupp) rupp
pult, fersl patr (Pulm) Käppel
(Pupp) fopp.

mind b: bank (Bank) bank, beh, lüdl
bass, balsm (Pulm) bast (Pust) belz,
buter, drambet, drambets, boits (Puff)
best (Pust) abestl (Pust) sabls (zupp)
dulbä (Lilgen) balm (Pulm = danda,
zur Offmanns bupink.) litsisro (Litsisro)
litsirvaks.

mind p: pfausbaks (Pfausbak) pfausbak

mind g: gempes (Gempes) gempbrämn (Gemp =
bunnen)

mind s: sempes (Sempes, Gempes)

blibt r: räd, rät (Ruff) rök, rök,
 rökig (rökig) rusk (ruff) ser, lör, här
 (Lör) (här (Huff)) arm, swann, brand, brust
 grab, stän, färs (fuff) härs (ruff) sträi-
 fs (struff) gräis (Rök) gräf (Guff) sträf
 (struff) grasg (Rök) stark, bräit (brät)
sträi (struff) bräts (bruff) frägs (fruff)
 gärs (Guff)

mind l: fönell (Guff) balbiers (balbinen)

mind n: ristl (Ruff)

fält wäb: häz (Guff) swäz, wäz, häat
 (Guff n. Guff) swäat (Ruff) häaz (Guff)
 swäaz (Ruff) mēz (Ruff) fäg Rēz (Ruff)
 hist (Guff) hēt (Guff) wäat (Ruff) äat
 (Ruff) wüst (Ruff) bust (Luff) müz
 (Ruff) düst, mäatl (Ruff) grwis (Guff)
 mēz m. Mätēnē = Mätē (Ruff)
 lönkät (Luff) bäarkät (Luff)
 bät (Luff) wit (Ruff) güt (Guff)
 hēmmlät (Guff) fsitig (Ruff) wäat
 (Ruff) ristl (Ruff) enst (Ruff) ät (Ruff)
 èst (Ruff) döbs (Luff) dönds (Luff)
 dēms (Luff) duss (Luff) putt (Luff)
 du wüst (du wuff) äar wäat (du wuff)

Arnt. fingen: falls (fulff) ments (Mentff)
mälts (Mälff) lreht (Lreht) haust (Haust)
dnestl (dnestl) vortwens (vortwens)
wants lüst (Lüst)

mind vorduluffen: predig (Predig) fas-
nst (Festnst) i firk mên (i firk mên)

w.

blibt w: awarm (awarm) awarm, wiss
(wiss) wse (wse) wisse (wisse) waps
wändor (wändor) wiheteg (wiheteg) waks
wassr, waffs, wêls (wêls) wést
(wést) wântz wînsl (wînsl) wägg
(wägg) wats (wats) walsz, wëss, wëss
wald, wänd, wist (wist) wîdel, wîrks
wënd (wënd) wâch (wâch) wât (wât)
wags, woll (woll) wänds (wänds)
waps (waps) wâg (wâg) walf
wolk, wëss (wëss) wêlbr
wust (wust) weds (weds) wass
(wass) wêks (wêks = wêks)

wird m: mir (mir)

wird b: êlig (êlig) êligkait

fillt m: leb (leb)

Z.

blibt Z: Zeit, Zuig (Zuig) Zündl, Zapp, Ziers (Ziers)
Zörn (Zörn) Zopf, Zan (Zan) Zsill (Zsill) wânss
sânss, swânss, Zmibl, Zger Zens (Zens) Zâhê (Zâhê)

II Formen + Conjugation.

geben	sein	thun	x igib, ikē, idurr
<p><i>Infinitiv</i> gēs</p> <p><i>Part. d. Präs.</i> gegist</p> <p>gysit</p> <p>mergēnd</p> <p>ir gēnd</p> <p>sē gēnd</p> <p><i>Part. d. Prät.</i> i gāb</p> <p>dgābēst</p> <p>ir gāb</p> <p>mergābē</p> <p>ir gābē</p> <p>sē gābē</p> <p><i>Part. d. Prät. mlt.</i> i gāb</p> <p>dgābēst</p> <p>ir gāb</p> <p>mergābēst</p> <p>ir gābēst</p> <p>sē gābēst</p> <p><i>Imperativ</i> gib</p> <p>gēnd</p> <p><i>Part. d. Imperativ</i> gūa</p> <p>gnis</p>	<p>ssē</p> <p>ds bist</p> <p>ir ist</p> <p>mer sēnd</p> <p>ir sēnd</p> <p>ssi</p> <p>ds sēist</p> <p>ir ssi</p> <p>mer ssiē</p> <p>i wār</p> <p>ds wārēst</p> <p>ir wār</p> <p>mer wārē</p> <p>ssē</p> <p>sēnd</p> <p>gnis</p>	<p>das</p> <p>dadaxst</p> <p>ir dust</p> <p>ir dēnd</p> <p>ir dēnd</p> <p>idāb</p> <p>ds dābēst</p> <p>ir dāb</p> <p>mer dāb</p> <p>ir dābēst</p> <p>sē dābē</p> <p>i dāt</p> <p>ds dātēst</p> <p>ir dāt</p> <p>mer dātē</p> <p>ir dātēst</p> <p>ir dātēst</p> <p>sē dātēst</p> <p>durr</p> <p>dēnd</p> <p>dsō</p>	

S.

blibls: salt, stâr, sänd, sägo (spran)
 sögs (spran) sulz, sängo (fingon) säbl
 hals, gräs, läass (Lafan) räass (raifan)
 hässm (Lafan) fäist (fall) sah sänst
 suht sumpf, sau, säil (Kül) söls (Lüfl)
 sind (Linda) saufs, saft, häs, mäis (Wies)
 samor, ärbso (fulfan) gsan (Gafang)
 haltas (Lullufan) haus, maus, laus
 pauss (Fufan) sönn (Wün) seidä

mindes: kaspel, must dust, list, (Lüfl)
 ist (Lüfl) küsto (Küfl) lüsto (Lüfl)
 fünst wüst (Wüfl) kussto, kusto, bast
 (Lüfl) rost, disto (Lüfl) lust, brust
 löst (Lüfl) knospa (Küfl) fasto,
 kasto, besto (Lüfl) kehsto (Lüfl)
 stäi (Stein)

mindesjungel: blistäfts (Lüfl)

SS.

blibls: gröss (Grüfl) grüsso (Grüfl) riss
 (Riß) liss (Lüfl) pass, wasser, süss, puss,
 fass, lass, gass, bass, blass, Passo,
 g'spass, nass, fluss, muss, prass, masso
 (Lüfl) rass, slass, boss (Lüfl) fasso,
 klass, grösslich beflüss, g'sass, w
 dress, russ, rass (Ruff)

mindes: flöz (Flöfl) flüss (Flüfl) flüsser (Flüfl)

sch.

blibt, s, sēnkl, sneps, snee, snalls
 satz, sand, siml, sind, sahtl, sām
 sâf, suss, sēnz sâr, suld, safts, sictorn
 (schneitorn) snainor (schneim) sraus, dress
 wäss, less, fis, dis (Kiss) fris, gris
 bus, dus, flass, sloss, sand, sur, slüssl
 (schliffel) sissl (schiffel) bisl, sneidr
 sos (schosz) swanz, sänz, sulds, sutt.
 mind ^{no} wongesatz: slēks (schuck)

t.

blibt t: tē (Ton) tē (Ton) hatt, watt, wott
 grot, (Rätk) gott, satt, wott (wollt)
 nett (mullt) nett (wiff) spott, sictorn
 hētts (buck) hett, satts, hart, sattl
 ritth, hitte (gitt) setts (schütt) nett
 litts, mett (mullt) rettsorn (Ratt) retts
 wettor, gittor, wettor, gwettor, bittor
 huttor, sutt, kättror (Kätsorn)
 snett, snett (sund) mett, gäpēt
 mind d: däl (Ful) doptor, dellor, dass
 daisl (Kniff) dag, elis, däu, diplig (Knif-
 lig) händor (fintor) dusk (Fuss) dans
 (Fanz) dorr (Finn) dorr (Finn) dō (Finn)
 dauks (Knuff) dägst (Fanz)

mind f: pagshatus (Faybuck);

	<u>gehen</u>	<u>stehen</u>	<u>haben</u>
	Infinitivis gē	stē	hē
	Präs. d. Ind. igāng	i stand	i hō
	es gāst	es stāst	es hāst
	ir gāt	ir stāt	ir hāt
	mergānd	mer stāndst	mer hānd
	irgānd	ir stāndst	sē hand
	Conjunctiv. igān	i stānd	i hāb
	es gānēst	es stāndēst	es hābēst
	ir gān	ir stānd	ir hāb
	mergānē	mer stāndē	mer hābēst
	ir gānēst	ir stāndst	ir hābēst
	sē gānē	sē stāndē	sē hābē
	Condition. igēn	i stēnd	i hett
	es gēnēst	es stēndēst	es hettēst
	ir gēn	ir stēnd	ir hett
	mergēnē	mer stēndē	mer hettē (1)
	ir gēnēst	ir stēndst	ir hettēst
	sē gēnē (1)	sē stēndē (1)	sē hettē (1)
	Imperativ. gang	stānd	hāb
	gānd	stāndot	hānd
	Partic. d. d. gāngs	gständs	ghet
	Partic. d. d. gāngs	—	—
	Können	dürfen	wissen
	Infinitivis Können	däffs	wisso

Präs. d. Ind. i. k ^ä	i d ^{äff}	i w ^{äes}
ds k ^ä st	ds d ^ä st	ds w ^ä st
rr k ^ä	rr d ^{äff}	rr w ^ä st
mrr k ^ä st	mrr d ^{äff} st	mrr w ^ä st
irr k ^ä st	irr d ^{äff} st	irr w ^ä st
sē k ^ä st	sē d ^{äff} st	sē w ^ä st

Präs. d. Ind. i. k ^{en}	i d ^{äff}	i w ^{iss}
ds k ^{en} st	ds d ^{äff} st	ds w ^{iss} st
rr k ^{en}	rr d ^{äff}	rr w ^{iss}
mrr k ^{en} st	mrr d ^{äff} st	mrr w ^{iss} st
irr k ^{en} st	irr d ^{äff} st	irr w ^{iss} st
sē k ^{en} st	sē d ^{äff} st	sē w ^{iss} st

Präs. d. Ind. i. k ^{et}	i d ^{äft}	i w ^{ist}
ds k ^{et} st	ds d ^{äft} st	ds w ^{ist} st
rr k ^{et}	rr d ^{äft}	rr w ^{ist}
mrr k ^{et} st	mrr d ^{äft} st	mrr w ^{ist} st
irr k ^{et} st	irr d ^{äft} st	irr w ^{ist} st
sē k ^{et} st	sē d ^{äft} st	sē w ^{ist} st

Imper. — — —

Präs. d. Ind. k ^{emms}	d ^{äffs}	w ^{issst}
---------------------------------	-------------------	--------------------

	m ^{üssen}	m ^{ögen}
Infinitiv	mess	m^{egs}
Präs. d. Ind.	i m ^{ass}	i m ^ä
	ds m ^{ast}	ds m ^{äst}
	rr m ^{ass}	rr m ^ä
	mrr m ^{ass} st	mrr m ^{äg} st
	irr m ^{ass} st	irr m ^{äg} st
	sē m ^{ass} st	sē m ^{äg} st

Königreich.

i mess

do messēst

er mess

mer mēssē

ier messst

sē messē

i mēg

do mēgēst

er mēg

mer mēgē

ier mēgst

sē mēgē

Königreich.

i misst

do misstest

er misst

mer misstē

ier misstet

sē misstē

i meht

do mehtēst

er meht

mer mehtē

ier mehtet

sē mehtē

Imperium

Imperium

mess

mēg